

Súd: Okresný súd Považská Bystrica
Spisová značka: 7P/8/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3716201166
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 12. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Jankovský
ECLI: ECLI:SK:OSPB:2016:3716201166.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Považská Bystrica sudca JUDr. Róbert Jankovský v právnej veci navrhovateľa G. D., L.. XX.X.XXXX, J. G. P. Č.. XXX/X, právne zastúpený Advokátska kancelária ŠTRBÁŇ, s.r.o. so sídlom Púchov, Dvory 1932 o rozvod manželstva s W.. K. D., L.. XX.X.XXXX, J. Y. L., O. XXX, právne zastúpená Mgr. Gáborom Gálom, advokátom, AK Galanta, Agátová 2513/15 a úpravu práv a povinností rodičov k maloletej K. D., L.. X.X.XXXX, zastúpená opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina, pracovisko Bytča, takto

r o z h o d o l :

I.Súd manželstvo navrhovateľa G. D., L.. XX.X.XXXX a IL.. K. D., O.. O., L.. XX.X.XXXX uzavreté dňa XX.X.XXXX E. G. J., zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu G. J. vo zväzku XX ročník XXXX na strane XXX pod poradovým číslom XXX r o z v á d z a .

II.Súd z v e r u j e maloletú K. D., L.. X.X.XXXX na čas po rozvode do osobnej starostlivosti matky, ktorá ju bude zastupovať a spravovať jej majetok v bežných veciach a otcovi u r č u j e povinnosť prispievať na jej výživu sumou 80,- eur mesačne od právoplatnosti rozsudku, ktoré bude poukazovať do 15. dňa v mesiaci vopred do rúk matky maloletej.

III.Súd u p r a v u j e otcovi styk s maloletou K. D., L.. X.X.XXXX tak, že otec bude o p r á v n e n ý sa s dieťaťom stretávať:

- každý nepárny týždeň v roku tak, že si dieťa vo štvrtok o 16,00 hod. prevezme pred bytom matky a v nedeľu o 18,00 hod. dieťa matke pred jej bytom odovzdá;
- v mesiaci júl toho-ktorého roku tak, že si dieťa dňa 1.7. o 9,00 hod. prevezme pred bytom matky a dňa 15.7. o 18,00 hod. dieťa matke pred jej bytom odovzdá;
- v mesiaci august toho-ktorého roku tak, že si dieťa dňa 1.8. o 9,00 hod. prevezme pred bytom matky a dňa 15.8. o 18,00 hod. dieťa matke pred jej bytom odovzdá;
- počas vianočných sviatkov v párnom roku tak, že si maloletú dňa 25.12. o 9,00 hod. prevezme pred bytom matky a dňa 29.12. o 18,00 hod. dieťa matke pred jej bytom odovzdá;
- počas novoročných sviatkov nepárnom roku tak, že si maloletú dňa 30.12. o 9,00 hod. prevezme pred bytom matky a dňa 4.1. nasledujúceho roku o 18,00 hod. dieťa matke pred jej bytom odovzdá;
- počas jarných školských prázdnin v párnom roku tak, že si maloletú v pondelok o 9,00 hod. prevezme pred bytom matky a v nedeľu o 18,00 hod. dieťa matke pred jej bytom odovzdá;
- počas veľkonočných sviatkov v nepárnom roku tak, že si maloletú na Veľkonočný piatok o 9,00 hod. prevezme pred bytom matky a na Veľkonočný pondelok o 18,00 hod. dieťa matke pred jej bytom odovzdá.

IV.Matka je p o v i n n á otcovi styk s maloletou umožniť a dieťa na styk s jej osobnými vecami pripraviť.

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľ sa podaným návrhom domáhal rozvodu manželstva s jeho manželkou K. D. tvrdiac, že ich spolužitie bolo usporiadané až do narodenia ich dcéry maloletej K. D., kedy medzi nimi začali vznikať nezhody, ktoré pramenili z odlišnosti ich názorov na vedenie spoločného manželského a rodinného života. Navrhovateľ uviedol, že ešte pred uzavretím manželstva nadobudol do svojho výlučného vlastníctva 3-izbový byt v G.D. P., ktorého kúpu financoval prostredníctvom úveru. V predmetnom byte žil v spoločnej domácnosti spolu so svojou manželkou a maloletou K. až do doby, kým manželka spoločnú domácnosť pre pretrvávajúce nezhody opustila a odsťahovala sa bývať k svojim rodičom do obce Š.. Podľa navrhovateľa hlavnou príčinou rozvratu ich manželstva bolo uprednostňovanie svojich osobným záujmov zo strany jeho manželky, ktorá sa venovala poľovníctvu a kynológii a v tejto súvislosti zanedbávala nielen spoločnú domácnosť, ale predovšetkým riadnu výchovu ich spoločnej dcéry, maloletej K.. Podľa navrhovateľa jeho manželka v rámci týchto svojich záujmových aktivít nadviazala mimomanželský vzťah s iným mužom, ktorý pretrváva aj v súčasnej dobe, pričom so svojím priateľom sa stretávala aj za prítomnosti maloletej K., najmä v rôznych hotelových zariadeniach. Keď manželku s týmto svojím zistením konfrontoval, malo to za následok jej hysterickú reakciu a vyústenie do ešte väčšieho rozvratu ich vzájomného vzťahu. Navrhovateľ uviedol, že hoci jeho manželka po opustení spoločnej domácnosti začala spolu s maloletou K. žiť u svojich rodičov v ich rodinnom dome v obci Š., má obavu z toho, že spolu s dieťaťom odíde bývať k svojmu priateľovi do obce Y. L., čím mu sťaží stretávanie sa s dcérou, a teda akýkoľvek jeho vplyv podieľať sa na jej výchove. Podľa navrhovateľa jeho manželka počas vzájomného spolužitia bola na materskej dovolenke, výchovu maloletej K. zanedbávala, väčšinu času venovala svojim koníčkom, teda poľovníctvu a kynológii, prípadne kontaktu so svojím priateľom, najmä na sociálnych sieťach. Navrhovateľ naopak poukázal na to, že k maloletej K. má vytvorený silný citový vzťah, na rozdiel od manželky má vytvorené veľmi dobré bytové podmienky a keďže v starostlivosti o maloletú K. by boli ochotní mu pomáhať aj jeho rodičia, ktorí bývajú v jeho tesnej blízkosti, žiadal v prípade rozvodu manželstva zveriť maloletú K. do svojej osobnej starostlivosti a matku zaviazat' k povinnosti prispievať na jej výživu sumou 50,- eur mesačne. Zároveň navrhol, aby jeho manželke ako matke bol upravený styk s maloletou K. tak, aby bola oprávnená sa s dieťaťom stretávať vždy počas víkendu v nepárnom týždni od soboty od 9,00 hod. do nedele do 16,00 hod. a tiež každú stredu v párnom týždni v čase od 16,00 hod. do 19,00 hod. Ohľadne úpravy práv a povinností rodičov k maloletej K. na čas po rozvode navrhovateľ na pojednávaní dňa 20.4.2016 alternatívne navrhol, aby maloletá K. bola zverená do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, ktorá by sa realizovala v určitých intervaloch tak, aby obaja rodičia mali rovnakú možnosť podieľať sa na výchove maloletej K. v čo možno najširšom rozsahu.

2. Manželka navrhovateľa s podaným návrhom o rozvod manželstva súhlasila. Uviedla však, že nesúhlasí s dôvodmi, ktoré navrhovateľ v podanom návrhu označil ako príčinu rozvratu ich vzájomného vzťahu. Podľa manželky navrhovateľa bol príčinou rozvratu ich manželstva absolútny nezáujem navrhovateľa viesť s ňou usporiadaný manželský a rodinný život, keď bezprostredne po narodení maloletej K. sa odsťahoval zo spoločnej spálne do obývacej izby, s manželkou prestal komunikovať, a to bez bližšieho vysvetlenia. Takýto stav v ich vzájomnom vzťahu vyústil až do toho, že manželka navrhovateľa nadviazala mimomanželský vzťah s iným mužom, ktorý pretrváva aj v súčasnej dobe a má intímny charakter. Potom, ako navrhovateľ túto skutočnosť zistil, v mesiaci september 2015 manželka navrhovateľa spolu s maloletou K. opustila spoločnú domácnosť a odsťahovala sa bývať k svojim rodičom do obce Š., okres J.. Podľa manželky navrhovateľa od uvedenej doby teda s navrhovateľom nežijú v spoločnej domácnosti, spoločne nehospodária a ich vzájomná komunikácia sa obmedzuje len na potreby ich spoločného dieťaťa. Manželka navrhovateľa tiež poprela navrhovateľom uvedenú skutočnosť, že by počas vzájomného spolužitia starostlivosť o maloletú K. zanedbávala, naopak, podľa jej tvrdenia to bol práve navrhovateľ, ktorý uprednostňoval svoje osobné záujmy a svoje koníčky pred vedením spoločného manželského a rodinného života. Navyše jej riadne neprispieval finančnými prostriedkami na výživu maloletej K. a na chod domácnosti, naopak, zo svojho príjmu uhrádzal výlučne len splátky na hypotéku a platby spojené s užívaním bytu. Rovnako ako navrhovateľ aj jeho manželka poukazujúc na stratu dôvery a citovej náklonnosti odmietla akúkoľvek formu zmierenia a v prípade rozvodu manželstva navrhla maloletú K. zveriť do svojej osobnej starostlivosti a otca zaviazat' k povinnosti prispievať na jej výživu sumou 120,- eur mesačne. Zároveň navrhla, aby súd otcovi upravil

styk s dieťaťom tak, aby bol oprávnený sa s maloletou K. sýkať každý nepárny týždeň v roku počas víkendov od piatku od 18,00 hod. do nedele do 18,00 hod.

3.Súd vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľa, manželky navrhovateľa, opatrovníka, oboznámením sobášneho listu účastníkov, rodného listu maloletej K., písomnej správy klinického logopéda C. P. D. zo dňa 13.11.2015, správy zo psychologickej intervencie psychológa G. D. Č., G. zo dňa 7.12.2015, uznesenia Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 18.9.2015 a uznesenia Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 27.10.2015 vydaných v konaní Okresného súdu Považská Bystrica sp. zn. 4P/69/2015, uznesenia Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 17.12.2015 sp. zn. 4P/69/2015, rozhodnutia Základnej školy s materskou školou Y. L. XX zo dňa 18.7.2016 o prijatí maloletej K. D. do materskej školy, potvrdenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina, pracovisko Bytča o tom, že manželka navrhovateľa požiadala o vyplácanie rodičovského príspevku od 1.11.2015, posudku posudkového lekára Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina o dlhodobom nepriaznivom zdravotnom stave maloletej K. D. zo dňa 6.7.2016, Znaleckého posudku znalca z odboru psychológia, odvetvie klinická psychológia detí PhDr. Andreja Benkoviča č. 72/2016, správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica o šetrení pomerov v domácnosti navrhovateľa, správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, pracovisko Krupina o šetrení pomerov v domácnosti manželky navrhovateľa, potvrdenia Základnej školy s materskou školou G. P. o možnosti prijatia maloletej K. D. do materskej školy, správy zamestnávateľa o zárobku navrhovateľa, správy Vysokošpecializovaného odborného ústavu pre deti s poruchami reči a učenia Dialóg, spol. s.r.o. Bratislava zo dňa 22.11.2016, výsluchom znalca z odboru psychológia, odvetvie klinická psychológia detí PhDr. Andreja Benkoviča a zistil nasledovné:

4.Navrhovateľ spolu s jeho manželkou K. D. uzavreli manželstvo dňa XX.X.XXXX E. G. J.. Ich manželstvo je zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu G. J. vo zväzku XX ročník XXXX na strane XXX pod poradovým číslom XXX. Z ich manželstva sa dňa X.X.XXXX narodila maloletá K. D..

5.Obaja manželia sa v priebehu konania vo svojich výpovediach stotožnili v tvrdení, že po uzavretí manželstva, do ktorého vstupovali z lásky a vzájomnej citovej náklonnosti, začali bývať v byte v G. P., ktorý navrhovateľ nadobudol do svojho výlučného vlastníctva pred uzavretím manželstva. Súčasne sa stotožnili v tom, že ich spolužitie bolo usporiadané, a to až do narodenia maloletej K., kedy sa prestali intímne sýkať a ich vzájomná komunikácia sa začala obmedzovať len na nevyhnutnú mieru. Manželia sa rozchádzali v tvrdeniach ohľadne príčin rozvratu ich vzťahu, keď navrhovateľ uvádzal, že jeho manželka začala uprednostňovať svoje osobné záujmy pred záujmami rodiny, najmä sa vo zvýšenej miere začala venovať poľovačkám a chovu psov, v súvislosti s čím trávila veľa času mimo ich spoločnú domácnosť, kde nadviazala mimomanželský vzťah s iným partnerom. Po zistení tejto skutočnosti navrhovateľ uviedol, že manželku začal odmietať v intímnej oblasti a po určitom čase sa odsťahoval zo spoločnej spálne. Podľa navrhovateľa v súvislosti s uvedenými aktivitami zanedbávala chod domácnosti a starostlivosť o maloletú K., čo sa prejavilo na jej oneskorenom rečovom vývine. Naopak manželka navrhovateľa pripisovala rozvrat ich vzájomného vzťahu nezáujmu navrhovateľa viesť s ňou usporiadaný manželský a rodinný život, keď, podľa jej názoru, uprednostňoval svoje koníčky, najmä poľovníctvo pred trávením času s ňou a maloletou K.. Navyše podľa tvrdenia manželky navrhovateľa jej riadne neprispieval finančnými prostriedkami na chod domácnosti a výživu dcéry, v dôsledku čoho tieto výdavky bola nútená zabezpečovať výlučne zo svojho príjmu, ktorým bol len rodičovský príspevok. V priebehu konania navrhovateľ uviedol, že po odchode jeho manželky zo spoločnej domácnosti aj on nadviazal mimomanželský vzťah s inou ženou, ktorý vzťah má intímny charakter, preto obaja účastníci, vzhľadom na existenciu ich mimomanželských vzťahov, pre stratu dôvery a akejkolvek citovej náklonnosti, odmietli akúkoľvek formu vzájomného zmierenia.

6.Potom, ako navrhovateľ zistil, že jeho manželka nadviazala mimomanželský vzťah s iným mužom, táto dňa 16.9.2015 spolu s maloletou K. opustila spoločnú domácnosť a odsťahovala sa bývať k svojim rodičom do ich rodinného domu v obci Š.. Následne na základe návrhu navrhovateľa Okresný súd Považská Bystrica uznesením zo dňa 18.9.2015 sp. zn. 4P/69/2015 vydal predbežné opatrenie, ktorým dočasne zveril maloletú K. do starostlivosti otca a matku zaviazal k povinnosti prispievať na jej výživu sumou 27,13 eur mesačne od 18.9.2015. Na základe odvolania matky Krajský súd v Trenčíne uznesením zo dňa 27.10.2015 uznesenie Okresného súdu Považská Bystrica o predbežnom opatrení zmenil tak, že otcovi nariadil odovzdať maloletú K. do starostlivosti matky a súčasne otca zaviazal k povinnosti prispievať na jej výživu sumou 35,- eur mesačne od 1.11.2015. Svoje rozhodnutie

odvolací súd odôvodnil tým, že je nevyhnutné predbežnou úpravou ponechať maloletú v starostlivosti matky, ktorá túto dlhodobu (viac ako dva roky) zabezpečuje. Voči tejto starostlivosti otec do 11.9.2015 nemal žiadne výhrady (v tento deň prvýkrát navštívil Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica). Nedostatky v starostlivosti o maloletú neboli zistené ani úradom práce, sociálnych vecí a rodiny. Maloletá bola od svojho narodenia v osobnej celodennej starostlivosti matky, ktorá s ňou bola na rodičovskej dovolenke, zabezpečovala jej starostlivosť. Pokiaľ matka spoločnú domácnosť spolu s maloletou opustila pre pretrvávajúce nezhody medzi rodičmi, nemožno len z tohto dôvodu vyvodiť, že nie je schopná naďalej starostlivosť o maloletú zabezpečovať. Neschopnosť matky zabezpečovať starostlivosť o maloletú nemožno vyvodiť ani zo skutočnosti, že matka sa venuje kynológii. Kolízny opatrovník, ktorý dňa 13.10.2015 (po rozhodnutí prvostupňového súdu) prešetril pomery v rodinnom dome v Š., do ktorého matka s maloletou odišla a správu o šetrení týchto pomerov predložil odvolaciemu súdu, nezistil, že by matka nevytvorila vhodné podmienky pre starostlivosť o maloletú. Ďalej z odôvodnenia odvolacieho súdu vyplýva, že pokiaľ má matka vytvorené vhodné bytové podmienky pre starostlivosť o maloletú, ktorú doposiaľ aj fakticky zabezpečovala, niet v tomto štádiu konania žiadny zákonný dôvod neponechať maloletú v jej starostlivosti a nerozhodnúť o platení výživného zo strany otca v nevyhnutnej miere, a to až do rozhodnutia vo veci samej. Odvolací súd pri svojom rozhodnutí zohľadnil aj stanovisko kolízneho opatrovníka zo dňa 26.10.2015, podľa ktorého maloletá K. je dieťa v útľom veku, odlúčenie a absencia prítomnosti matky, ktorá doposiaľ denne zabezpečovala jej starostlivosť, by mohla v budúcnosti zanechať na dieťaťi psychické následky, a preto je potrebné, aby dieťa malo naplnené i tieto základné potreby, a tým je prítomnosť matky. Po dočasnom zverení maloletej K. do osobnej starostlivosti matky na návrh otca vydal Okresný súd Považská Bystrica dňa 17.12.2015 sp. zn. 4P/69/2015 predbežné opatrenie, ktorým dočasne upravil styk otca s maloletou K. tak, že otec sa stal oprávnený sa s dieťaťom stretávať dňa 25.12.2015 v čase od 9,00 hod. do 18,00 hod. a ďalej každý nepárny týždeň v mesiaci od soboty od 9,00 hod. do nedele do 16,00 hod.

7. Po dočasnom zverení maloletej K. do osobnej starostlivosti otca na základe predbežného opatrenia Okresného súdu Považská Bystrica otec s maloletou K. navštívil klinického psychológa C.. P. D., ktorá vo svojej správe zo dňa 13.11.2015 u dieťaťa diagnostikovala oneskorený vývin reči, nonverbálnu komunikáciu, dysfonický hlas, negativistické správanie. Podľa uvedenej správy klinického psychológa C.. P. D. bola vyzdvihnutá dobrá práca otca s maloletou K., ktorá pomohla eliminovať negatívne nonverbálne správanie dieťaťa s tým, že u maloletej K. sa začali objavovať verbálne komunikačné imitácie a gestá. Zároveň z uvedenej správy vyplýva, že otec svojimi kvalitnými stimulačnými stratégiami zastavil prehlbujúci sa stav komunikačnej bezrečovosti a negatívneho správania sa dieťaťa.

8. Dňa 7.12.2015 otec s maloletou K. navštívil psychológa G.. D. Č., G., T., A.. Y. X/XXX, ktorá vo svojej písomnej správe zo dňa 7.12.2015 uviedla, že otec ju požiadal o psychologické vyšetrenie dieťaťa. Podľa správy psychológa G.. D. Č., G.. sa v testoch jasne preukázalo represívne správanie matky voči maloletej K., ktorú používa ako nástroj pomsty voči svojmu manželovi, matka neuprednostňuje základné psychické potreby dieťaťa, ale svoje záujmy a represívne správanie, čo narúša kvalitu života maloletej K. a jej základné potreby pre zdravý psychický vývin. Zároveň G.. D. Č., G.. odporučila intenzívny styk otca s maloletou K. pre zabezpečenie jej zdravého psychického vývoja.

9. Vzhľadom na rozdielnosť návrhov oboch rodičov na úpravu ich práv a povinností k maloletej K. na čas po rozvode, keď otec požadoval, aby maloletá K. bola zverená do jeho osobnej starostlivosti a alternatívne žiadal, aby dieťa bolo zverené do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, čo matka zásadne odmietala a navrhovala maloletú K. zveriť do jej osobnej starostlivosti, pričom obaja rodičia tieto svoje návrhy odôvodňovali lepšími podmienkami a lepšími svojimi osobnostnými predpokladmi pre výchovu dieťaťa, súd v konaní nariadil znalecké dokazovanie znalcom z odboru psychológie, odvetvie klinická psychológia detí, pričom za znalca ustanovil PhDr. Andreja Benkoviča, ktorý vo svojom Znaleckom posudku č. 72/2016 po vyšetrení maloletej K. ako aj oboch jej rodičov v závere zhrnul, že maloletá K. si v jej doterajšom vývine vybudovala vzťahovú väzbu k obidvom rodičom. Obidvaja rodičia sú pre dieťa vzťahovo významné osoby, ktoré pozná a má k nim vybudovanú dôveru, resp. cíti sa v ich blízkosti bezpečne. Maloletá K. na ich prítomnosť reaguje pozitívne, v rámci vykonaného vyšetrenia nepreferovala významne ani jedného z rodičov. Obaja rodičia majú pritom vybudovanú vzťahovú väzbu s maloletou, maloletá K. je pre nich vzťahovo významná osoba. Znalec nezistil, že by vzťah maloletej K. k tomu-ktorému rodičovi bol v negatívnom smere ovplyvňovaný zo strany druhého rodiča, a to napriek tomu, že rodičia majú voči sebe navzájom výhrady v otázke osobnostných kompetencií zabezpečovať starostlivosť o dieťa. Z vyšetrenia maloletej K. znalec zistil, že sa jedná o 3-ročné dieťa, ktorého

kognitívny, mentálny vývin je hraničný. Kognitívny vývin maloletej aktuálne výrazne zaostáva, a to najmä z hľadiska slovo-pojmového myslenia. V ďalšom období vo vyššom fyzickom veku v období zaškolenia, resp. začatia s povinnou školskou dochádzkou bude potrebné diferenciálnou diagnostikou posúdiť, resp. vylúčiť, či sa nejedná o duševnú zaostalosť, a to aj vzhľadom k pozitívnej rodinnej anamnéze zo strany matky maloletej. Jej sociálne správanie je výrazne nesamostatné a v dôsledku expresívnej poruchy reči inhibované, je možné očakávať, že aj zaradenie maloletej do materskej školy bude vyžadovať individuálny prístup, nebude s ostatnými deťmi (rovesníkmi) schopná kooperovať na takej úrovni, aby dochádzalo k plnohodnotnému integrovaniu, či vzájomnej hre, ktorá sa vzhľadom k jej fyzickému veku očakáva. Podľa znalca je potrebné zväžiť individuálnu integráciu maloletej v materskej škole ako žiačky s narušenou komunikačnou schopnosťou, resp. zväžiť jej zaradenie do špeciálnej materskej školy pre žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou. Z vyšetrenia matky znalec zistil, že táto má vybudovanú pozitívnu citovú väzbu k K., maloletá je pre ňu vzťahovo významná osoba. Matka má dostatočné rodičovské kompetencie k zabezpečovaniu starostlivosti a výchovy dieťaťa. Podľa zistenia znalca ťažkosti, resp. oneskorenia vo vývine maloletej nie sú v príčinnej súvislosti s exogénnymi (vonkajšími) faktormi prostredia, čiže nie sú v príčinnej súvislosti s nevhodnou starostlivosťou matky o maloletú, ale sú v príčinnej súvislosti s endogénnymi (vnútornými) faktormi vývinu maloletej. Z vyšetrenia otca znalec zistil, že osobnosť otca maloletej je primerane štruktúrovaná a nevykazuje žiadnu psychopatológiu, ktorá by bola v kontraindikácii so zabezpečovaním starostlivosti a výchovy o maloletú. Podľa znalca otec maloletej má dostatočné osobnostné predpoklady k zabezpečovaniu starostlivosti o maloletú. Maloletá K. a jej vývin je z pohľadu jej otca prioritou, otec chce aktívne napomáhať k tomu, aby sa maloletá dobre vyvíjala a snaží sa prispôbovať svoj život a svoje záujmy tejto potrebe. K otázke možnosti zverenia maloletej K. do osobnej starostlivosti otca, prípadne striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, v znaleckom posudku znalec uviedol, že obidvaja rodičia majú dostatočné osobnostné predpoklady k zabezpečovaniu starostlivosti o maloletú. Vyšetrením rodičov neboli zistené také skutočnosti, ktoré by oprávňovali k objektívnemu porovnávaniu rodičov v zmysle lepších či horších osobnostných predpokladov k zabezpečovaniu starostlivosti o maloletú. Aj napriek kvalitnej vzťahovej väzbe otca s maloletou znalec neodporučil, vzhľadom k fyzickému veku a vývinovému obdobiu maloletej, túto zveriť do osobnej starostlivosti otca. Pre maloletú by to vzhľadom k jej fyzickému veku a vývinu mohlo mať negatívne následky v zmysle emocionálneho strádania osoby, teda matky, s ktorou doteraz je väčšinu svojho života. Striedavá osobná starostlivosť s nižšou frekvenciou striedania, t.j. v 4-dňových intervaloch za predpokladu zachovania jedného predškolského zariadenia, jedného logopéda, prípadne iných špecialistov, ktorí budú potrební v rámci jej vývinu, mohla by byť zo psychologického hľadiska riešením v zmysle zabezpečovania starostlivosti s rizikom, že maloletá nedosiahla vo veku 3 rokov takú úroveň kognitívneho vývinu, aby sa mohla viac či menej sama rozhodnúť, resp. vyjadriť svoj názor k striedavej osobnej starostlivosti. Podľa názoru znalca, ktorý vyjadril v podanom znaleckom posudku, závažným rizikom striedavej osobnej starostlivosti v prípade maloletej K. sú jej objektívne problémy v kognitívnom vývine, keď najmä pri jej vzdorovitom správaní by striedavá osobná starostlivosť neprispela k zabezpečeniu väčšej stability prostredia, keďže striedavá osobná starostlivosť kladie väčšie nároky na maloleté dieťa v zmysle adaptačných mechanizmov osobnosti. Inými slovami sa maloletá ťažšie podriaďuje výchovným požiadavkám na ňu kladených, reaguje vzdorovito, pričom striedavá osobná starostlivosť by ťažko dokázala zabrániť tomu, aby maloletá nezačala manipulovať požiadavkami rodičov na ňu kladených podľa toho, čo by jej viac vyhovovalo. V samotnom závere znaleckého posudku znalec zdôraznil, že striedavá osobná starostlivosť vzhľadom k aktuálnemu kognitívnemu a osobnostnému vývinu nie je v prípade maloletej K. vhodnou formou zabezpečenia jej výchovy.

9. Na pojednávaní dňa 29.11.2016 v konaní ustanovený znalec PhDr. Andrej Benkovič uviedol, že zotráva na záveroch ním podaného znaleckého posudku, pričom vo svojej výpovedi zdôraznil, že maloletá K. je vzhľadom na svoj kognitívny vývin do určitej miery oneskorená, čo sa prejavuje jednak rečovou zaostalosťou a jednak jej vzdorovitým správaním. Vzhľadom na jej nízky vek v súčasnej dobe nie je možné u nej diagnostikovať mentálnu zaostalosť, pretože náležitou výchovou a osobitnou starostlivosťou v predškolskom zariadení a najmä pravidelnými návštevami logopéda, sa tento jej oneskorený kognitívny vývoj môže odstrániť. Znalec opätovne zopakoval, že vzhľadom na túto zaostalosť maloletej K. je nevyhnutné, aby navštevovala jedno predškolské zariadenie a jedného špecialistu z oblasti logopédie. Tieto dva faktory sú podľa znalca zásadnými otázkami pre vyvodenie záveru, že striedavá osobná starostlivosť aj napriek tomu, že obaja rodičia z hľadiska svojich osobnostných vlastností spĺňajú predpoklady pre výchovu dieťaťa, nie je pre maloletú K. v súčasnej dobe vhodná. Tento záver znalec zdôraznil aj v tej súvislosti, že v priebehu konania matka spolu s maloletou K. zmenila svoje bydlisko, keď sa presťahovala bývať k svojmu priateľovi od obce Y. L., t.j. do miesta

vzdialeného od miesta bydliska otca cca 175 km. Vo svojej výpovedi znalec tiež opätovne zdôraznil, že obidvaja rodičia, teda ako matka, tak aj otec, majú zásadný význam z hľadiska výchovy dieťaťa, keďže maloletá K. má k oboch vytvorený silný citový vzťah a pozitívne reaguje na prítomnosť matky, ale aj na prítomnosť otca, ktorú si svojimi prejavmi priam vyžaduje. Absencia vplyvu oboch rodičov na výchovu maloletej by mohla byť negatívom, preto podľa znalca je potrebné pravidelnou realizáciou styku zabezpečiť vplyv otca na výchovu maloletej v čo možno najširšom rozsahu.

10. Ako už bolo vyššie uvedené, matka spolu s maloletou K. v priebehu konania zmenili svoje bydlisko, keď sa matka spolu s dieťaťom v mesiaci júl 2016 odsťahovala bývať k svojmu priateľovi do obce Y. L.. Na pojednávaní dňa 29.11.2016 manželka navrhovateľa uviedla, že spolu s dcérou býva u svojho priateľa O. J. v Y. L. v rodinnom dome jeho rodičov. Uviedla, že v uvedenej domácnosti majú zariadenú samostatnú bytovú jednotku, v ktorej bývajú spolu s 12-ročnou dcérou jej súčasného priateľa. Jej priateľ O. J. má k maloletej K. vytvorený kladný vzťah, s jej výchovou jej pomáha. Na základe podanej žiadosti je matka maloletej K. na predĺženej materskej dovolenke, pričom jej jediným zdrojom príjmu je len rodičovský príspevok, ktorý mesačne poberá vo výške 226,- eur. Od mesiaca september 2016 bola maloletá K. prijatá do Materskej školy v Y. L. s tým, že toto predškolské zariadenie navštevuje po dobu 4 hodín denne. Podľa matky si maloletá K. na kolektív v materskej škole zvykla, návšteva predškolského zariadenia jej prospieva, čo sa v pozitívnom smere prejavilo na zlepšení jej komunikačných schopností. Matka s maloletou K. tiež navštevuje Logopedickú ambulanciu C.. Š.P. E. J., avšak vzhľadom na zmenu svojho bydliska plánuje s dieťaťom vstúpiť do klientely Logopedickej ambulancie C.. B. E. T..

11. Otec maloletej K. na pojednávaní dňa 29.11.2016 uviedol, že aj napriek neodporúčaniu v konaní ustanoveného znalca zveriť maloletú K. do jeho osobnej starostlivosti, ani do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, zotráva na svojom návrhu, aby v prípade rozvodu manželstva bola maloletá K. vychovávaná striedavo oboma rodičmi s tým, že striedavá osobná starostlivosť by sa realizovala v týždňových intervaloch. Zdôraznil pritom, že má vytvorené všetky podmienky, ako bytové, tak aj osobnostné a materiálne na zabezpečenie riadnej starostlivosti o dcéru. Poukázal na to, že býva v kompletne zariadenom 3-izbovom byte spolu so svojou súčasnou priateľkou, pričom hoci pracuje ako hasič v 24-hodinových pracovných smenách, jeho zamestnávateľ je ochotný mu pracovné smeny rozvrhovať tak, aby starostlivosť o dcéru mohol zabezpečovať osobne. Navrhovateľ zdôraznil, že v starostlivosti o dcéru by mu pomáhali tiež jeho rodičia, ktorí majú k maloletej vytvorený silný citový vzťah a navyše bývajú v blízkosti jeho bydliska. Od 13.7.2016, kedy sa matka spolu s maloletou K. odsťahovala bývať do Y. L., sa s maloletou stretáva pravidelne každý nepárny víkend, a to napriek vzdialenosti medzi jeho bydliskom a súčasnou adresou bydliska matky. Navrhovateľ súčasne potvrdil skutočnosť uvádzanú jeho manželkou, že maloletá K. urobila od mesiaca august 2016 v pozitívnom smere pokrok v oblasti jej verbálneho prejavu.

12. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica, ktorý dňa 21.7.2016 vykonal šetrenie v domácnosti otca, vyplýva, že otec obýva kompletne zariadený 3-izbový byt, v ktorom má pre maloletú Dianu vytvorené veľmi dobré bytové podmienky. V tesnej blízkosti uvedeného bytu bývajú v rodinnom dome otcovi rodičia, u ktorých má maloletá K. vytvorený svoj vlastný detský kútik na hranie, z čoho je zrejme, že dieťa je u starých rodičov zvyknuté a prostredie je mu dobre známe.

13. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen o vykonaní šetrenia v domácnosti matky vyplýva, že matka spolu s maloletou K. býva v rodinnom dome, ktorý sa nachádza vo vlastníctve rodičov jej súčasného priateľa O. J.. Spolu so svojim priateľom, maloletou K. a 12-ročnou dcérou matkinho priateľa obývajú poschodie tohto rodinného domu, kde sa nachádzajú 2 izby, kuchyňa a sociálne zariadenie. Zo správy o vykonanom šetrení ďalej vyplýva, že matka starostlivosť o maloletú K. riadne zabezpečuje, v tomto smere neboli zistené žiadne nedostatky, ktoré by bránili ponechať dieťa v osobnej starostlivosti matky.

14. Podľa ustanovenia § 18 Zákona o rodine, manželia sú si v manželstve rovní v právach a povinnostiach. Sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie.

15. Podľa ustanovenia § 23 ods. 1 Zákona o rodine, súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia.

16. Podľa ustanovenia § 24 ods. 1 Zákona o rodine, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloleťmu dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

17. Podľa ustanovenia § 24 ods. 2 Zákona o rodine, ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa.

18. Podľa ustanovenia § 24 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

19. Podľa ustanovenia § 25 ods. 2 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloleťm dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloleťm dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

20. Podľa ustanovenia § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

21. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že manželstvo účastníkov je hlboko a trvale rozvrátené, o čom svedčí skutočnosť, že navrhovateľ spolu s manželkou od mesiaca september 2015 nežijú v spoločnej domácnosti, spoločne nehospodária, intímne sa nestýkajú a ich vzájomná komunikácia sa obmedzuje len na otázky týkajúce sa ich spoločnej dcéry, maloletej K.. Hlavnú príčinu rozvratu manželstva účastníkov pritom súd vzhliadol v tom, že manželka navrhovateľa počas ich vzájomného spolužitia nadviazala mimomanželský vzťah s iným partnerom, čo viedlo k vzájomnému citovému odcudzeniu sa účastníkov a v konečnom dôsledku vyústilo v odchod manželky zo spoločnej domácnosti. Uvedený mimomanželský vzťah manželky navrhovateľa pretrváva aj v súčasnej dobe, pričom existenciu obdobného vzťahu v súčasnej dobe pripustil už aj navrhovateľ a existencia uvedených mimomanželských vzťahov má za následok, že účastníci navonok deklarujú, že vo vzájomnom vzťahu stratili dôveru a akýkoľvek citový vzťah, z dôvodu čoho ani jeden z nich je ochotný vyvinúť úsilie, ktoré by smerovalo k ich vzájomnému zmiereniu. Keďže obaja účastníci v súčasnej dobe nepripúšťajú možnosť vzájomného zmierenia a obnovenia manželského spolužitia, súd návrhu navrhovateľa o rozvod manželstva v zmysle citovaného zákonného ustanovenia § 23 ods. 1 Zákona o rodine vyhovel.

22. Už v čase prerušenia vzájomného spolužitia účastníkov v mesiaci september 2015 začali medzi nimi vznikať nezhody ohľadne zabezpečovania osobnej starostlivosti o maloletú K.. V tejto súvislosti bolo dieťa v konaní Okresného súdu Považská Bystrica sp. zn. 4P/69/2015 predbežným opatrením dočasne zverené do starostlivosti matky, ktorá výchovu dieťaťa zabezpečuje aj v súčasnej dobe s tým, že otec sa na základe ďalšieho predbežného opatrenia vydaného v tom istom konaní Okresného súdu Považská Bystrica s maloletou K. pravidelne stýka v rozsahu každý nepárny týždeň v sobotu od 9,00 hod. do nedele do 16,00 hod. Rodičia v priebehu konania o rozvod manželstva dohodu o úprave ich práv a povinností k maloletej K. na čas po rozvode neuzavreli, naopak, otec zotrval na svojom návrhu, aby maloletá K. bola zverená do jeho osobnej starostlivosti, alternatívne, aby bola zverená do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov s tým, že táto sa bude realizovať v pravidelných týždňových intervaloch. Matka požadovala, aby maloletá K. bola zverená do jej osobnej starostlivosti, pričom každý z rodičov vyzdvihoval svoje osobné predpoklady pre výchovu dieťaťa, pričom tiež rodičia poukazovali na to, že

druhý z rodičov počas ich vzájomného spolužitia starostlivosť o maloletú K. zanedbával, čo sa prejavilo na jej oneskorenom kognitívnom vývoji.

23.Z výsledkov znaleckého dokazovania, ktoré súd v konaní o rozvod manželstva nariadil znalcom z odboru psychológia, odvetvie klinická psychológia detí vyplynulo, že obidvaja rodičia sú pre maloletú K. vzťahovo významné osoby, ktoré pozná a ku ktorým má vybudovanú dôveru, resp. sa cíti v ich blízkosti bezpečne. Na prítomnosť oboch rodičov pozitívne reaguje a aj obidvaja rodičia majú vybudovanú k maloletej K. vzťahovú väzbu a pre oboch je dieťa vzťahovo významná osoba. Zo znaleckého dokazovania vyplynulo, že matka maloletej má dostatočné rodičovské kompetencie k zabezpečeniu starostlivosti o maloletú, pričom ťažkosti, resp. oneskorenia vo vývine maloletej nie sú v príčinnej súvislosti s nevhodnou starostlivosťou matky o maloletú. Podľa znalca aj otec má dostatočné osobnostné predpoklady k zabezpečeniu starostlivosti o maloletú. Znalec zistil, že vývin dieťaťa je v jeho živote prioritou a v tomto smere chce aktívne napomáhať. Vyšetrením rodičov zo strany znalca neboli zistené také skutočnosti, ktoré by oprávňovali k objektívnemu porovnávaniu rodičov v zmysle lepších či horších osobných predpokladov zabezpečovania starostlivosti o maloletú. Aj napriek kvalitnej vzťahovej väzbe otca s maloletou však znalec vzhľadom k fyzickému veku dieťaťa, jeho oneskorenému kognitívnu vývinu a tiež vzhľadom na možné riziko emocionálneho strádania matky, s ktorou maloletá K. doposiaľ strávila väčšinu svojho času, teda života, neodporučil dieťa zveriť do osobnej starostlivosti otca a v podstate konštatoval, že striedavá osobná starostlivosť o maloletú, vzhľadom k jej aktuálnemu kognitívnu a osobnostnému vývinu, nie je vhodnou formou zabezpečovania jej výchovy. Na druhej strane, ako už bolo uvedené, znalec konštatoval, že otec je pre maloletú K. vzťahovo významná osoba. K otcovi má maloletá K. vybudovanú dôveru a otec je významný prvok, ktorý z hľadiska svojej autority môže prispieť k zdravému vývoju dieťaťa. Znalec preto doporučil, aby sa vzťahová väzba medzi otcom a maloletou K. do budúcnosti aj naďalej upevňovala, čo za danej situácie, keď rodičia nežijú spolu, možno dosiahnuť len realizáciou styku otca s maloletou v čo možno najširšom rozsahu.

24.Preto vychádzajúc z uvedených skutočností a citovaných zákonných ustanovení, prihliadajúc na právo rodiča, ale zároveň aj na právo dieťaťa na pravidelné udržiavanie vzájomných kontaktov a na zachovávanie rodinných zväzkov (článok 41 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky- Dohovor o právach dieťaťa - články 7,8,9), súd ohľadne úpravy práv a povinností rodičov k maloletej K. na čas po rozvode rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto rozsudku, t.j. maloletú K. zveril do osobnej starostlivosti matky a zároveň otcovi v pomerne rozsiahlom rozsahu, berúc do úvahy kvalitatívnu úroveň ich vzájomného vzťahu a v neposlednom rade aj aktuálnu vzdialenosť ich bydlísk, upravil rozsah styku.

25.Súd zároveň otca zaviazal k povinnosti prispievať na výživu maloletej K. sumou 80,- eur mesačne, ktorá čiastka plne zodpovedá súčasným odôvodneným potrebám dieťaťa, ako aj možnostiam a schopnostiam otca ako povinného. Pri určení výšky výživného súd pritom zohľadnil, že obaja rodičia okrem maloletej K. inú vyživovaciu povinnosť nemajú. Matka je na predĺženej materskej dovolenke a jej jediným zdrojom príjmu je len rodičovský príspevok. Otec podľa správy svojho zamestnávateľa C. E. D. dosiahol za obdobie od 1.12.2015 do 31.11.2016 priemerný mesačný zárobok vo výške 750,40 eur netto. Z uvedeného príjmu však okrem súdom určeného výživného bude zabezpečovať výživu maloletej K. v čase pomerne rozsiahleho styku, navyše značné množstvo finančných prostriedkov bude otec musieť v súvislosti s realizáciou styku investovať na úhradu cestovných nákladov, ktoré mu vzniknú vzhľadom na značnú vzdialenosť jeho bydliska od súčasného bydliska maloletej K..

26.V zmysle ustanovenia § 52 CMP súd vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Trenčíne v 3 vyhotoveniach.

Podľa § 127 ods. 1, 2 C.s.p. v podaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis. Náležitosťou podania urobeného v prebiehajúcom konaní je aj uvedenie spisovej značky tohto konania.

Podľa § 363 C.s.p. sa v odvolaní popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 C.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 C.s.p. odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva

v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 C.s.p. odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 C.s.p. odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný neplní dobrovoľne to, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na výkon rozhodnutia podľa osobitného predpisu (Exekučný poriadok), v prípade výkonu rozhodnutia vo veciach maloletých podať na príslušný súd návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.